

FORMATERVEZÉS

2026/27. 1. FÉLÉV

ALAPADATOK			
TANTÁRGY NEVE	FORMATERVEZÉS		FORM AND DESIGN
TANTÁRGY KÓDJA(I)	YAWFOTFMNF		
SZAK, TAGOZAT	Építésztechnológiai szak (Msc) Mesterképzés		Nappali tagozat

SZERVEZETI EGYSÉG	Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Építésztechnológiai Intézet		
TANTÁRGYFELELŐS	Prof. Dr. Gall Anthony PhD	anthony.john.gall@ybl.uni-obuda.hu	fogadóóra: egyeztetés alapján
OKTATÓ	Zölley Ágnes	zolley.agnes@uni-obuda.hu	fogadóóra: egyeztetés alapján

TANTÁRGY ELŐKÖVETELMÉNYEI	KORTÁRS DESIGN I.
RÖVID LEÍRÁS	Oktatási cél: A belsőépítés szakirányt választott hallgató ezirányú készségeinek fejlesztése. Tartalom: A tárgytervezéstől a bútortervezésen keresztül az épületbelső kialakításának tanulása, gyakorlati feladatokon keresztül. Az oktatás projekt szemléletű, amit elméleti előadások alapoznak meg eszméileg. A félév során a hallgatók kutatást végeznek a design formatervezés aspektusában alkotó tervezőkről, csoportokról, illetve cégekről, esetleg irányzatokról. Kiadott témában elmélyednek, és tárgyat terveznek, melynek koncepciója az adott témához illeszkedik. Kivitelezés során megismerkednek a különböző anyagokkal 1:1/1:2-es léptékben és működő tárgyat/makettelt valósítanak meg.
ELŐADÁSOK SZÁMA (HETENTE)	1 óra
SZEMINÁRIUM/TANTERMI GYAKORLAT/LABORGYAKORLAT (HETENTE)	2 óra
TEREP ÉS TANÜZEMI GYAKORLAT (HETENTE)	-
SZÁMONKÉRÉS TÍPUSA :	Évközi jegy
KREDITPONTOK SZÁMA :	5 kreditpont
ETIKAI KÓDEX	Aki plagizál - azaz megsérti az Óbudai Egyetem Etikai Kódexe 4. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat - annak a tantárgyfelelős oktató a tantárgy teljesítését megtagadja, az Egyetem pedig A HKR TVSZ 90. §-a alapján fegyelmi eljárást indíthat

TANTÁRGY FELADATA:

Az építészettel kapcsolatban két ponton jut szerephez a formatervezés, eredendően az építészeti elemek tervezésekor, amikor a funkciót szolgáló építőelemeknek, a tereket határoló szerkezeteknek adunk formát, másodlagosan pedig olyankor, amikor az építmények és használó ember közötti teret kitöltő, a használathoz kellő eszközök megtervezése a feladat. A tantárgy célja rávezetni a hallgatót a másodlagosnak nevezett feladat megoldásának módjaira, a hely jelentőségének felismerésére, a kapcsolódások szükségességére, a strukturális szemlélet gyakorlására.

A tantárgy célja továbbá megismertetni a hallgatókat a modern tárgyalattal, a mai kor emberét kiszolgáló termékek tervezésével, ezen tárgyak formavilágának, illetve anyaghasználatának változásával az elmúlt 50 évben. A szemeszterben tartott előadások során a hallgatók megismerkedhetnek a mai formatervezői irányzatokkal, stílusokkal és alkotókkal. Az előadások tematikáját követve a hallgatók a félév elején kiadott témából tanulmány + terv + modell formájában számolnak be a félév végén.

FÉLÉV MENETE

HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	FELADAT
1. HÉT szept.10.	Bevezető – a tervezési helyszín bejárása, Nagyváradi	Feladat kiadása Félév bemutatása, értelmezése Kutatási téma konzultációja, műhelymunka	Munkacsoportok létrehozása/ Digitális gyűjtés
2. HÉT szept. 17.	Bevezető előadás	Feladat kiadása Félév bemutatása, értelmezése Kutatási téma konzultációja, műhelymunka	Digitális gyűjtés
3. HÉT szept. 24.	Előadás a tervezési feladattal kapcsolatban – ikonikus design1	Kutatási téma és tervezési koncepció konzultációja, műhelymunka	Digitális gyűjtés, koncepció skiccek
4. HÉT okt.1.	Előadás a tervezési feladattal kapcsolatban – ikonikus design2	Kutatási téma és tervezési koncepció konzultációja, műhelymunka	Digitális gyűjtés, koncepció skiccek
5. HÉT okt. 8.	Egyetemes tervezés alapelvei/ Budapest Design Week/ Kortárs Iparművészet- Textilművészet	Tervezési koncepció konzultációja, műhelymunka/360 Design Kiállítás megtekintése, /Tásművészetek összekapcsolása, iparművészeti és design lehetőségek, koncepciók	kiállítás dokumentálása / T.: M=1:10,1:5-ös léptékű, szerkesztett rajzok
6. HÉT okt.15.	Budapest Design Week / Design tervezés alapelvei/ Kortárs Iparművészet- Textilművészet	360 Design Kiállítás vagy Határtalan design kiállítás megtekintése / Tervezési koncepció konzultációja, műhelymunka, /Tásművészetek összekapcsolása, iparművészeti és design lehetőségek, koncepciók	kiállítás dokumentálása / T.: M=1:10,1:5-ös léptékű, szerkesztett rajzok
7. HÉT okt.22.	Design tervezés alapelvei	Tervezési koncepció konzultációja	T.: M=1:10,1:5-ös léptékű, szerkesztett rajzok
8. HÉT okt.29.	Koncepció leadása	Kutatás és koncepcióterv leadása, leadás csak személyes megjelenéssel lehetséges, kizárólag a gyakorlati óra időpontjában, és annak helyszínén. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munkákat a gyakorlatvezető tovább dolgozásra, javításra visszaadhatja! / Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	Kiadványba szerkesztett .pdf formátumban leadott kutatási anyag, M=1:10, 1:5-ben kidolgozott koncepcióterv .pdf formátumban/ 1:1- es,1:2-es csomópontok, anyagsminták
9. HÉT nov.5.	Designgondolkodás 1./ Koncepció pótl leadás	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es, 1:2-es csomópontok, anyagsminták
10. HÉT nov.12.	Designgondolkodás 2.	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es, 1:2-es csomópontok, anyagsminták
11. HÉT nov.19.	Design területek, irányzatok	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es, 1:2-es csomópontok, anyagsminták
12 HÉT nov.26.	REKTORI SZÜNET		
13.HÉT dec.3.	Féléves tervezési feladat leadása	Féléves tervezési feladat leadása, leadás csak személyes megjelenéssel lehetséges, kizárólag a gyakorlati óra időpontjában, és annak helyszínén. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munkákat a gyakorlatvezető tovább dolgozásra, javításra visszaadhatja! A pótlólagos leadás a tvsz- ben meghatározottak alapján, max. 1 hét csúszással, a tantárgyfelelős által meghatározott időben és helyszínen várható, a 14. héten.	Tárgytervezés kutatási, koncepció anyagának leadása pdf formátumban 1:1-es,1:2-es prototípus/makett leadása, Ikonikus design tárgy beillesztése tervezési feladatba – gyűjtés, látványterv leadása pdf formátumban

14.HÉT dec.10.	félév lezárása, Nyilvános kiállítás formájában, meghirdetett helyen és időpontban		A féléves feladatok PÓTLÓLAGOS leadása, leadás csak személyes megjelenéssel lehetséges. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munka miatt a gyakorlatvezető a félévet megtagadhatja! Csak hiányzó vagy nem megfelelt minősítésű munkák pótlása lehetséges, megfelelt feladatrészek javítása nem!	Tárgytervezés kutatási, koncepció anyagának leadása pdf formátumban 1:1-es,1:2-es prototípus/makett leadása, kiállítása, Ikonikus design tárgy beillesztése tervezési feladatba – gyűjtés, látványterv leadása pdf formátumban
15.HÉT dec.14.	Aláírás pótló vizsga Kiállítás meghirdetett helyen és időpontban	Intézet oktatói		1:1-es,1:2-es prototípus /makett kiállítása

FELADATOK / JELENLÉT / ZH

	LEÍRÁS	BEADANDÓ	PONTÉRTÉK
A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ RÉSZVÉTEL KÖVETELMÉNYEI ÉS A TÁVOLMARADÁS PÓTLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI	A gyakorlatokról legfeljebb három alkalommal lehet távol maradni. A foglalkozásokon való jelenlét egyenlő a tematikában leírtaknak való megfelelés. A konzultációra hozott értékelhető feladatok konzultálása, illetve aktív órai munkavégzés!		
AZ IGAZOLÁS MÓDJA A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ TÁVOLLÉT ESETÉN	A távollétet szakorvosi igazolás (házi orvos nem elfogadható) mellett tekintjük igazoltnak!		
1.,2. KONCEPCIÓFELADAT	Kutatási gyűjtés készítése és kiadott témában 1. koncepció alkotása egy adott használati tárgy létrejöttéhez. Kutatási gyűjtés készítése és 2. koncepció alkotása.	Kutatás 1. témában: min. 5 db A4-es oldalnak megfelelő .pdf formátumban Koncepcióról: skiccek, alaprajzok, metszetek és nézetek m=1:5 léptékben Kutatás 2. témában: max. 3db A4 oldalnak megfelelő pdf formátumban.	40p (30p+10p)
FÉLÉVES TERVEZÉSI FELADAT	Tervezett tárgy megalkotása tervezett anyagokból	M=1:1/ 1:2-es prototípus/makett leadása, működő kell legyen	60p
ÖSSZESEN			100 pont

AZ ALÁÍRÁS MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI

A „FELADATOK / JELENLÉT / ZH” részben foglaltak hiánytalan teljesítésével, (részfeladatonként min. 60% teljesítésével) összesen min. 60pont megszerzésével!

A MINŐSÍTÉS KIALAKÍTÁSÁNAK MÓDJA

A félév során szerzett pontszámok alapján, lásd: „ÉRTÉKELÉS” alatt!

A VIZSGA

A „FELADATOK / JELENLÉT / ZH” részben foglaltak hiánytalan teljesítésével, (részfeladatonként min. 60% teljesítésével) összesen min. 60pont megszerzésével!

ÉRTÉKELÉS

0-59 pont	60-69 pont	70-79 pont	80-89 pont	90-100 pont
1- ELÉGTELEN	2 - ELÉGSÉGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ	5 - JELES

FÉLÉV DOKUMENTÁLÁSA

	TARTALOM	FORMÁTUM / MÓD
HALLGATÓK	Minden hallgatói a félév során a fentiekben részletezett minőségű tanulmányt és prototípust/makettet készít melyet a félév végén lead és egy kiállítás alkalmával bemutat.	Lásd.: feladatok/jelenlét, illetve tantárgy tartalma bekezdést AI által készített tanulmány nem adható be! Amennyiben a tanulmány, kutatási anyag, összeállítása, szerkesztése során AI-t is igénybe vettek, úgy kérem a forrásokat megjelölni.
TANSZÉK	-	-

AJÁNLOTT IRODALOM

	Kaeszy Gyula: Bútortervezés, Ernyei Gy.: Design: tervezés elmélet és termékformálás 1750-2000. (Budapest- Pécs: Dialóg Campus) 2001 Nagy design könyv Budapest 2005, Perla press Timothy Tamara: A grafikai tervezés kézikönyve, 2016, Scolar kiadó Fiell C.- Fiell P.: Design a 21. században. (Budapest: Taschen- Vince) 2004 Sparke P.: Design: mesterek és mesterművek. (Budapest: Atheneum 2000) 2000 Foley E.: The book of decorative furniture. (London: Jack Publisher) 1911 Lakshmi Bhaskaran: A forma művészete (Budapest:Scolar Kiadó) 2007 Zalavári József: A forma tervezése (Budapest:Scolar Kiadó) 2008 Matthew Healey: Mi az a branding? (Budapest:Scolar Kiadó) 2009
--	---

TERVEZÉSI PROGRAM:

A féléves feladat témája:

1. többfunkciós tárgy tervezése (ülő/ pakoló/ tároló)
 2. egy ikonikus design tárgy kiválasztása, beillesztése a Belsőépítész vagy Komplex tervezési feladat egy adott terébe/tereibe
- Mindkét feladat csoportmunkában valósul meg.

A félév elején, az első szakaszban a hallgatók betekintést nyernek, tanulmányozzák a formatervezés alapjait, milyen formatervezéssel foglalkozó műhelyek/stúdiók/irodák léteznek, és azok munkásságát. A tanulmánynak választ kell adni arra vonatkozóan, hogy milyen anyagokkal dolgoznak, vagy egyáltalán milyenek a kortárs/innovatív/smart anyagok léteznek, amikkel elméletileg dolgozni lehetne, vagy szoktak a mai dizájnerek, különös tekintettel az újrahasznosított anyagok felhasználási lehetőségeire.

1. többfunkciós tárgy tervezése (ülő/ pakoló/ tároló)

Minden csoportnak egy darab többfunkciós tárgy tervezése és kivitelezése a feladat. Formailag szabadon alakítható a tárgy, funkcionális, esztétikai, ergonómiai szempontok figyelembevételével.

A feladat meghatározó szempontjai: - ülőfunkció + egyéb funkció

- beltéri használat
- mérete, max.: 45x45x45 cm
- anyaghasználat: újrahasznosított alapanyag, újrahasznosítható alapanyag, természetes anyagok

Egy tárgy lehetőleg egy anyag használatával valósuljon meg, lehetőleg ne kelljen szereléket, egyéb illesztő elemeket használni (pl. csavar, tipli, stb.) de pl. ragasztást lehet használni

Amennyiben a tárgy több különböző anyagot igényel, ill. az illesztéseknél plusz megoldás szükséges, úgy a következő szempontok érvényesülnek: - max. kettő különböző anyag + szerelék használható

- a szerelék, ragasztás, (hegesztés, stb.) a teljes tárgy kb. 10%-t teheti ki

A csapatoknak válaszokat kell találni arra, hogy az ülő funkció mellé milyen funkciót társítanak, ezek a tárgy statikus (egy adott pozícióban használva) vagy dinamikus (a tárgy elforgatásával, mozgásával megvalósuló funkcióváltás) használata során hogyan valósulnak meg és az eredmények függvényében történhet a forma alakítása.

Nem kötelező kritérium, de örülünk neki, ha a tervező csapatok fenntartható módon gondolkodnak, és ez a tárgyon is megjelenik. Alkalmazható szempont lehet a minimális anyaghasználat vagy a zero waste koncepció.

Ahhoz, hogy használható tárgy tudjon készülni, pontos feladatot kell, hogy meghatározzon a csoport magának. A korosztályt/nemeket/tevékenység típusát szűkíteni kell. Ezeket konzultáció során finomítjuk.

A végleges tárgy kialakítása működőképes kell legyen.

A félév első felében történik a kutatás, koncepció alkotás és a vázlatokon túl az első konkrét tervek kidolgozása. A félév második szakaszában készülnek a már elfogadott koncepcióból a gyártmánytervek, részletrajzok, majd a végleges 1:1/1:2-es tárgy/makett.

2. egy ikonikus design tárgy kiválasztása, beillesztése a Belsőépítész vagy Komplex tervezési feladat egy adott terébe/tereibe

Előzetes gyűjtőmunka után a csoportok válasszanak egy ikonikus, design tárgyat, **ülőbútort vagy világítási eszközt**, melyet hangulatában, formavilágában kapcsolni tudnak a választott Belsőépítészeti vagy Komplex tervezési témájukhoz. A tervezés során figyeljenek arra, hogy a kiválasztott tárgy, illeszkedjen a Belsőépítész vagy Komplex tervezési feladathoz, az adott épület választott teréhez/tereihez.

A megoldásoknál fontos az ötletesség/humor jelenléte a tárgyakban.

Formai követelmények:

félévközi leadás: 2026.10.29.

(pótleadás: 2026.11.05.)

1. többfunkciós tárgy tervezése (ülő/ pakoló/ tároló)
kutatás elvégzése (min. 5db A4-es méretnek megfelelő oldal) skiccek,
Tárgy alaprajza m 1:10,1:5, metszet/nézetei m 1:10, 1:5 – vázlatok, (kis modell)
2. egy ikonikus design tárgy kiválasztása, beillesztése a Belsőépítész vagy Komplex tervezési feladat adott terébe/tereibe
kutatás elvégzése (max. 3db A4-es méretnek megfelelő oldal)

félév végi leadás: 2026.12.03.

(pótleadás: 2026.12.10.)

1. többfunkciós tárgy tervezése (ülő/ pakoló/ tároló)
A félév végi leadás a tervezett tárgy 1:1/ 1:2-es prototípusa/makettje.
A kutatást, tervezési folyamatot, kivitelezést dokumentáló anyag (min. 5db A4 oldalnak megfelelő pdf formátum):
 - kutatás, inspiráció
 - koncepcióról: skiccek, alaprajzok, metszetek és nézetek m=1:5
 - látványrajz, a tárgy térben
 - kivitelezés dokumentálása
 - fotó a kész tárgyról

Az év végi leadás sikeres abszolválásához szükséges, hogy a hallgató a szemeszter során kísérleteket végezzen magára az anyagra vonatkozóan, amiből a tárgy készül, illetve, hogy elkészüljenek a végleges gyártmánytervek, részletcsomópontok. Ezeket a rajzokat leadni nem kötelező, de opcionálisan beadható.

A gyártás folyamatát (a hallgató érdekében) fényképesen dokumentálni kell!

2. egy ikonikus design tárgy kiválasztása, beillesztése a Belsőépítész vagy Komplex tervezési feladat adott terébe/tereibe
A választást/kutatást kifejtő anyag (max.3 db A4 oldalnak megfelelő pdf formátum):
 - választott tárgy bemutatása
 - látványterv: a tárgy és környezete bemutatása

Félév lezárása nyilvános kiállítás formájában, meghirdetett helyen és időpontban (tervezett időpont: 2026.12.10-14.)

SZÁMONKÉRÉS ÉS ÉRTÉKELÉS:

A tantárgy elvégzésnek feltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat követelményei szerinti részvétel a gyakorlaton. Az értékelés a tantárgyban való aktív részvétel és az órai aktivitás alapján, valamint a félév végi modell, tanulmány/kutatás pdf formátumban határidőre történő leadása, illetve a prezentáció alapján történik. Az értékelés mindenneelőtt az alkotó, leendő kollégák intellektuális és technikai fejlődését tartja szem előtt. Ha egy ütemtervi fázis abszolválása valamely kollégának több időt igényel, előrehaladását ahhoz igazítjuk.

Budapest, 2026. 09.10.

Zölley Ágnes

zollei.agnes@uni-obuda.hu